

14. 4. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhovor s Jaroslavem Havlem

JUDr. Jaroslav Havel je řídicím partnerem advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS. Mezi jeho klienty patří největší finanční instituce působící v České a Slovenské republice, řada společností patřících do žebříčku Fortune 500 nebo Czech Top 100, ministerstva, státní podniky, dále pak soukromé osoby z řad nejúspěšnějších a nejbohatších Čechů a Slováků, ale i zahraniční podnikatelé působící v České republice a na Slovensku.

Pane doktore, řídíte největší česko-slovenskou advokátní kancelář - jak se současná krize dotkne podle Vás advokátního trhu?

V následujících měsících bude tato mimořádná situace vyvolávat celou řadu právních otázek, budou se vytvářet nové právní vztahy, ale zejména pak bude docházet k novému vyjednávání a úpravě těch stávajících. Bohužel dochází ke snižování kupní síly řady klientů a s tím souvisejícímu poklesu ochoty či možnosti platit vysoké odměny za právní poradenství. Řadu služeb, které dosud poskytovaly advokátní kanceláře, budou společnostem zajišťovat interní právní oddělení, jejichž velikost bude určitě také revidována. Externích služeb budou klienti nadále využívat především v komplikovaných záležitostech a budou tak potřebovat poradenství těch největších „právnických es“ a nejrenomovanějších kanceláří. Obecně platí, že v krizi tohoto typu, kdy se naruší výrazně i mezinárodní obchod, je poptávka u firem po službách těch nejlepších místních právnických firem a u menších společností a občanů pak po těch nejlevnějších službách. V souvislosti s tím může dojít k další redukci českých poboček některých mezinárodních kanceláří a k jejich odchodu z ČR, jako tomu bylo po ekonomické krizi v letech 2008-2012. Pokud by k tomu došlo, tak věřím, že by šlo spíše o kanceláře, které ve střední Evropě nepatří mezi lídry. Pro právní trh je přítomnost elitních mezinárodních firem vždy přínosem, podle mého názoru trh i výrazně kultivují. Ostatně podstatná část našich partnerů, včetně mě, v takových firmách pracovala.

Jaká opatření jste dovnitř firmy udělali po provozní stránce?

Krizi se zásadním dopadem do ekonomiky jsme očekávali již delší dobu a cca před 18 měsíci jsme se na ni začali připravovat, zejména z hlediska našich služeb, důsledného finančního řízení a samozřejmě i vytvořením dostatečné finanční rezervy. Zvýšili jsme zásadně podíl služeb pro klienty z anticyklických oborů, celkovou efektivitu i výkon na právníka.

Máme zkušený manažerský tým, včetně finančního ředitele Martina Jeřábka, který se ke kanceláři připojil v roce 2009 v rámci probíhající restrukturalizace obchodního modelu a finančního řízení uprostřed poslední finanční krize. Máme velmi detailní pravidelný měsíční reporting, čtvrtletní uzávěrky fakturace, systém sledování výkonnosti jednotlivých týmů.

Naše kancelář se silně specializuje na řešení právních dopadů ekonomické krize na klienty, a to včetně nás zakladatelů, tedy včetně mě, Marka Vojáčka a Roberta Nešpúrka. Konkrétní dopady umíme řešit s klienty velmi komplexně, a to i výrazně nad rámec pouhých právních a daňových otázek, ale i legislativně a obchodně, vztahově či strategicky. V HAVEL & PARTNERS vždy platí, že to, co klientům radíme, musíme také sami umět realizovat.

Jak si vlastně Vaše kancelář vedla během poslední ekonomické krize, která začala v letech 2008-2009? Dá se to vůbec srovnat se současnou situací?

V období let 2008-2013 udělala kancelář rapidní skok v žebříčku českých kanceláří. Nabrali jsme stovky nových klientů, přešli k nám právníci od konkurence a stali jsme se největší česko-slovenskou advokátní kanceláří podle počtu právníků i klientů. Nebylo to však jednoduché. Vedení kanceláře udělalo během 6 měsíců komplexní restrukturalizaci byznys modelu společnosti. Ta se stala z vysokomaržové transakční kanceláře o dvou hlavních specializacích zaměřené převážně na mezinárodní klienty a mezinárodní trh komplexní firmou s diversifikovanou nabídkou služeb pro klienty působící převážně v ČR a SR, včetně řešení regulace veřejných zakázek, sporů a insolvenčí.

Obávám se, že dopady této krize budou na český právní trh krátkodobě mnohem těžší, ale věřím, že díky vyspělosti světových ekonomik i lepšího řízení států a národních bank bude oživení koordinované a rychlejší.

Patříte k technologickým lídrům oboru. Jak v současné situaci využíváte moderní technologie?

Jako největší právní firma ve střední Evropě jsme plně vybaveni pro řešení krizových situací a díky robustní technologii jsme byli schopni ze dne na den plně přejít na vzdálené poskytování služeb. Nejen našich 220 právníků a daňových poradců, ale i celý back office je schopný pracovat z domova v podstatě stejně efektivně jako z kanceláře. Klientské schůzky a jednání realizujeme formou konferenčních hovorů a videokonferencí. V poslední době jsme se soustředili na digitalizaci našich služeb, včetně marketingu. Naším klientům nabízíme online komplexní informační servis ke koronaviru, máme vlastní blog a zapojili jsme se do několika bezplatných online poraden, které pomáhají občanům i podnikatelům zasaženým koronavirovou pandemií. Díky obrovské součinnosti, disciplíně a vysokému pracovnímu nasazení celé naší kanceláře a všech jejích zaměstnanců jsme připraveni být pro naše klienty maximální oporou v tomto obtížném období.

Nepochybuji o tom, že nejen vaše kancelář v těchto dnech pracuje na plné obrátky. Jaké jsou aktuální potřeby Vašich klientů?

Jakmile vláda začala přijímat první opatření v souvislosti s šířením koronavirové nákazy, zřídila naše kancelář specializovanou pracovní skupinu pro problematiku COVID-19. Ta je složena z řad nejzkušenějších partnerů a seniorních advokátů a koordinuje řešení veškerých právních, daňových, ale i ekonomických otázek týkajících se následků situace způsobené COVID-19, sdílí s kolegy nejlepší postupy a obratem řeší potřeby našich klientů.

V souvislosti s nouzovým stavem a řadou vládních opatření pomáháme klientům v tom nejširším rozsahu. Od prvního dne poskytujeme intenzivní poradenství top manažerům, majitelům a investorům, bankám, pojišťovnám, jsme oporou pro interní právníky našich klientů při posuzování mimořádných situací a opatření. Aktuálně nejvíc řešíme dopady „vyšší moci“ na jejich podnikání, radíme jim v otázkách cash flow a daní, smluvních a nájemních vztahů nebo v pracovněprávní oblasti, kde řešíme především odměňování zaměstnanců nebo institut částečné nezaměstnanosti. Další kapitolou jsou pak veřejné podpory, kdy našim klientům pomáháme se zpracováním a vyřizováním žádostí nejen v České republice a na Slovensku, ale i v zahraničí.

Pro všechny klienty stížené pandemií COVID-19 máme po dobu trvání nouzového stavu mimořádnou zvýhodněnou sazbu 2.600 Kč/100EUR/hod. V rámci *pro bono* programu jsme také zdvojnásobili finanční pomoc a řádově jsme navýšili i *pro bono* právní poradenství a informační podporu zdarma.

Musím také vyzdvihnout obrovskou vlnu solidarity a velké množství komunitní práce a podpory, kterou mnoho našich právníků poskytuje samo za sebe.

Proč jste se rozhodli nabídnout tuto slevu a jak budou klienti tuto zátěž prokazovat, aby

slevu získali?

Svých klientů se velice vážíme, jsou největším „aktivem“ naší kanceláře, rovnocenně s našimi kolegy. Jsme si plně vědomi toho, jak významnou ekonomickou zátěž, či dokonce ohrožení pro řadu našich klientů současná situace představuje. Proto jsme se rozhodli jim pomoci a ulevit alespoň částečně od předpokládaných ekonomických i jiných ztrát, které řada z nich s velkou pravděpodobností utrpí.

Rozhodně po klientech nepožadujeme žádné formální prokazování následků pandemie. Známe je a rozumíme jejich podnikání, takže většinou také víme, jaké na ně má aktuální situace dopady. Pokud jde o nové klienty, tak v rámci standardního postupu prověřujeme také to, zda se jedná o společnost s dobrým jménem na trhu. U takových společností pak neočekáváme, že by naší mimořádné pomoci v této ekonomicky obtížné době chtěly zneužít. Při poskytování našich služeb by to ostatně brzy vyšlo najevo.

K jakým tématům klienti podle Vás přistoupí ve střednědobém horizontu?

Vzhledem k negativním dopadům krize a značným ekonomickým i jiným ztrátám bude často docházet v tom lepším případě k restrukturalizaci podniků, v horším případě pak k insolvencím. Optimalizace podniků bude probíhat na všech úrovních, od výrobních a obchodních řetězců až po restrukturalizaci financování, kdy se společnosti budou snažit nalézt možnosti alternativního nebankovního financování. Zajisté budeme také svědky nových digitálních trendů a s tím souvisejícím vyšším nárůstem investic do IT a robotizace.

Velkou příležitostí ve skupině HAVEL & PARTNERS je úzké propojení právních služeb a daňového a ekonomického servisu - aktuálně máme 15 špičkových daňových specialistů, několik ekonomů a celý tým odborníků na restrukturalizace. Zaměřují se již nyní na získávání financování pro klienty z podpůrných vládních programů, jako jsou COVID I a II, a zpracování podkladů pro banky a alternativní poskytovatele financování. Tato agenda může navýšit tržby kanceláře již v krátkodobém horizontu zajímavým způsobem.

Současná situace odhalila legislativní nedostatečnost českého právního řádu v krizových situacích. Lze nepochybně v budoucnu předpokládat odborné diskuse na tato témata. Jak se odborníci vaší kanceláře připravují?

Nejde jen o Českou republiku. Celá řada západních států musela také přistoupit ke změně právní úpravy a řeší podobné problémy jako my. Naše kancelář, která má mnoho zkušených odborníků na legislativu, se od začátku do těchto příprav zapojuje, ať již připomínkováním navržené legislativy pro různé komory a asociace nebo aktivním zapojením do legislativního procesu. Aktuálně vnímáme jako zásadní zejména zapojení našich partnerů z bankovníctví a financí, restrukturalizací i legislativy, jako jsou František Korbela, bývalý legislativní náměstek Ministerstva spravedlnosti a člen Legislativní rady vlády, Petr Sprinz, vedoucí autorského kolektivu komentáře k Insolvenčnímu zákonu, či Jan Topinka, přední specialista na finanční regulaci v řadě pracovních skupin, včetně rozsáhlé práce pro Českou bankovní asociaci. V této době nám intenzivně pomáhá i celý tým našich akademiků, mj. specialistů na náhradu škody.

[HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Několik poznámek z pera Nejvyššího soudu k nemocem z povolání a důkazní nouzi](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)